

Samarbetsrådet för Judar och Kristna

Verksamhetsberättelse för 2019 och 2020

På grund av att en pandemi bröt ut under våren 2020 kunde inte det planerade årsmötet hållas. Styrelsen beslöt därför att hålla årsmöte i maj 2021 för två år. Därför presenteras redogörelserna för verksamheten under 2019 och 2020 tillsammans.

Pandemin har även påverkat arbetet. Sammankomster har inte kunnat hållas som tidigare och utgivningen av medlemstidningen Dialog har gjort en paus.

Sammankomster och andra aktiviteter i Stockholm

2019

26 januari "Vad säger rabbinen om koshervin" var ämnet för årets första program som hölls med rabbinen Ute Steyer i Johannes Paulus IIs Pastoralcentrum i Gamla Stan. Olika kosherviner presenterades för deltagarna och provsmakades.

24 februari talade Ylva Wibaeus om "Janusz Korczak och barnen", om hur den berömda judiske pedagogens syn på barnens rätt och värdighet kom att präglade FN:s barnrättskonvention. Det programmet hölls också i Johannes Paulus IIs Pastoralcentrum.

7 mars hölls ett symposium om antijudiska stereotyper i svensk kyrkokonst. Temat var "Att måla 'den Andre' på väggen". Symposiet hölls i Uppsala, i Humanistiska Teatern och i domkyrkan, och var ett samarrangemang mellan Svenska kyrkan, Judiska centralrådet, Stockholms katolska stift och Samarbetsrådet. Det var ett omfattande program med en lång rad kvalificerade talare och deltagare från vitt skilda håll. Symposiet uppmärksammades i pressen.

31 mars behandlade Ulf Lindgren, Bengt Mosesson och Morton Narrowe "Bibeltexten på kors och tvärs" i ett program som uppmärksammades i en stor artikel i Kyrkans Tidning. Programmet hölls i Storkyrkoförsamlingens lokal på Själagårdsgatan i Gamla Stan.

12 maj hölls årsmöte och i samband med detta firades Samarbetsrådets 40-årsjubileum i Johannes Paulus IIs Pastoralcentrum. Efter förhandlingarna ägde ett stort kalas rum innan Joanna Rubin Dranger talade om "Visuell makt och stereotypa bilder" och Semmy Stalhammer spelade violin och läste ur sin bok "Kodnamn frisör", som handlar om hans far.

22 september hölls ett program om "Traditioner vid begravning och livets slut" på begravningsplatsen på Haga Norra i Solna. Talare var Jan Ola Axelsson, Anna Nachman och Ulf Lindgren.

27 oktober visade Daniel Leviathan det nyöppnade Judiska museet i Gamla Stan för Samarbetsrådets medlemmar.

30 oktober lockades många av rubriken "Möt rabbinen som är påven Franciskus bästa vän", då rabbinen Abraham Skorka från Argentina talade om sina erfarenheter av religionsdialog i St:a Eugenia på Kungsträdgårdsgatan.

10 november presenterade Anette Sundell-Liljedahl "Dansen i Bibeln" både i dans och föreläsning som ett uttryck för tro i Essinge kyrkas församlingssal.

8 december var ämnet "Hur välkomnas ett barn in i en religiös gemenskap?" Maynard Gerber, Ulf Lindgren, Misha Jaksic och Kashef Virk samtalande utifrån sina respektive traditioner i Storkyrkoförsamlingens lokal på Själagårdsgatan.

Den studiecirkel kring Bibelns olika böcker som Bengt Mosesson och Mats Ekström lett avslutades i och med vårterminen 2019 efter 56 terminer.

2020

26 januari inleddes vårens programverksamhet med att Anders Hammarlund talade om "Religiösa minoriteter tar plats i det svenska samhället" i Storkyrkosalen vid Stortorget i Gamla Stan.

23 februari var ämnet för Carl-Henrik Carlsson "Judisk invandring till Sverige genom tiderna". Det programmet hölls i lokalen på Själagårdsgatan.

Ett program hade planerats att äga rum i Norrköping den 5 april. Temat var "Bortom våra gränser" och skulle handla om "en modig kvinnas humanitära arbete i Andra världskrigets skugga". Den modiga kvinnan var Karin Wiking, i många år en av Samarbetsrådets medlemmar.

Det programmet fick ställas in på grund av pandemin. Likaså det program som var planerat att äga rum i Vänge, utanför Uppsala, den 19 april. Det skulle dels ha handlat om väggmålningarna i Vänge kyrka dels om Anne-Margrethe Murray "kyrkoherdefruen i Vänge som hade en judisk mor".

Samma sak hände med årsmötet som var planerat att hållas den 17 maj på Historiska muséet med ett efterföljande föredrag av Daniel Leviathan kring "Kung David – mannen, myten, legenden".

18 oktober visade Jonas Sundberg den ortodoxa synagogan på St Paulsgatan och Sofia Winiarski spelade dragspel. Det blev terminens enda program med fysiskt deltagande.

Styrelsen beslöt att tills vidare inbjuda till program via zoom och det första ägde rum den 15 november, då Maynard Gerber talade om "Det stora judedopet i Tyska kyrkan".

"Lucia och Chanukka – ett program om ljus i decembermörkret" var temat på Lucia-dagen den 13 december med medverkan av Yuval Hed, Ulf Lindgren, Bengt Mosesson och Lars Söderholm.

När Samarbetsrådet har hållit sina program i Storkyrkoförsamlingens lokaler har programmen varit i samarrangemang med Kulturakademin. Samarbetsrådet samarbetar även med Paideia.

Styrelse

I årsmötet 2019 reviderades stadgarna. Revisionen ledde bland annat till att styrelsen ska bestå av tre judar, tre protestanter och tre katoliker/ortodoxa.

De vid årsmötet 2019 valda ledamöterna konstituerade sig på följande sätt och kvarstod under 2020:

Ordförande	Gunnel Borgegård (p)
Vice ordförande	Bengt Mosesson (j)
Sekreterare	Renée Hirschfeld (j)
Vice sekreterare	Hanna Feist Wechselblatt (j)
Kassör	Lena Ullman (p)
Övriga ledamöter	Kaj Engelhart (k), Ulf Lindgren (p), Misha Jaksic (o), Anne Slotte (k), Eva Winiarski (k)
Adjungerade ledamöter	Morton Narrowe (j), Ulla Flodman Olovsson (p)

Styrelsen hade under 2019 nio och under 2020 nio protokollförda sammanträden.

Kontakt med medlemmarna, publikationer och hemsida

Medlemstidningen Dialog kom ut med fyra nummer 2019 och med ett nummer 2020. En redaktionskommitté bestående av Gunnel Borgegård, Helene Egnell, Kaj Engelhart, Annebelle Gyllenspetz, Nike Snijders och Lars Söderholm har det redaktionella ansvaret.

Samarbetsrådets hemsida administreras av Sven-Olof Pantzar. Med början i maj månad 2020 har flera texter lagts ut på hemsidan varje månad. I samband med att de lagts ut har medlemmar med e-post fått ett brev om att detta skett och också uppmärksammats på kommande program. Medlemmar som saknar e-post har fått artiklarna i pappersform per post tillsammans med ett medlemsbrev. Denna arbetsinsats har tagits väl emot av medlemmarna.

Samarbetsrådet har också en facebook-sida. Den har 1 164 följare vilket är en ökning med nära 200 personer sedan förra årsmötet. Sidan har flera administratörer. För de flesta inläggen svarar Helene Egnell.

I februari 2020 startade annonsering under Googles non-profit program. Under året visades Google annonser 4200 gånger som resulterade i 750 besök på Samarbetsrådets hemsida. Under 2020 har besöken på hemsidan mer än fördubblats och totalt 2800 besökare med 8400 sidvisningar.

"Gud, Gender och Gemenskap" är titeln på en bok med texter från nio interreligiösa kvinnoseminarier, som publicerades av Centrum för religionsdialog i Stockholms stift 2019. I detta arbete – religionsdialog i genderperspektiv – har Samarbetsrådet på olika sätt varit engagerat och medansvarigt.

Medlemsantal

Vid årsskiftet 2019/2020 hade föreningen 263 betalande medlemmar och vid årsskiftet 2020/2021 var antalet 258.

Ekonomi

Samarbetsrådets verksamhet finansieras av medlemsavgifter, gåvor från medlemmar och anslag från Judiska centralrådet och Stockholms katolska stift. Också under verksamhetsåren 2019 och 2020 beviljade Stockholms stift Samarbetsrådet stiftskollekt. Denna delades lika mellan Föreningen Den Öppna Dörren i Stockholm och Samarbetsrådet.

Styrelsen uttrycker sin stora tacksamhet till varje bidragsgivare.

International Council of Christians and Jews, ICCJ

ICCJ är den internationella paraplyorganisation som Samarbetsrådet är anslutet till sedan 1980. Sommaren 2019 höll ICCJ sin årskonferens och sitt årsmöte i Lund. Temat var "Förvandlingar inom och mellan religionerna; hur påverkar vår nya relation kristna och judiska självförståelser?" Tanken var att Samarbetsrådets 40-åriga existens skulle firas och belysas under konferensen. Detta blev dock inte möjligt i den utsträckning som planerats.

ICCJs konferens 2020 kring "Stories we live by" skulle ha ägt rum i Bratislava i Slovakien och ställdes in på grund av pandemin.

Slutord

En fråga som följt Samarbetsrådet under hela dess existens är frågan om relevans och resultat. Styrelsen beslöt inbjuda en extern grupp personer till ett samtal om Samarbetsrådets roll och uppgift. Samtalet ägde rum under ledning av Håkan Bengtsson den 14 mars 2019. Många värdefulla synpunkter framfördes till styrelsen med uppmaning att fortsätta sitt arbete men det var tydligt att samtalet kring relevans, genomslag och resultat bör fortsätta.

Det gångna året har givit nya insikter och lärt oss nya sätt att nå ut. Zoom-programmen når deltagare som inte skulle ha möjlighet att delta i fysiska möten.

Styrelsen är fast besluten att fortsätta sitt arbete men ser behovet av förnyelse och av nya kontakter.

Stockholm den 28 april 2021

Gunnel Borgegård

Kaj Engelhart

Hanna Feist-Wechselblatt

Renée Hirschfeld

Misha Jaksic

Ulf Lindgren

Bengt Mosesson

Lena Ullman

Eva Winiarski

Morton Narrowe

Ulla Flodman Olovsson

Annebelle Gyllenspetz, ansvarig för **Samarbetsrådet för Judar och Kristna i region Väst, Göteborg**, rapporterar följande:

2019

17 januari talade Anders Sjöberg om Bibeltolkning

6 maj belyste Anders Sjöberg Messiasbegreppet och ett panelsamtal hölls med rabbinen Peter Borenstein, den syrisk-ortodoxe prästen Fader Abraham Garis och ordförande i Göteborgs moské Kalsoom Kaleem

17 oktober hölls ett seminarium kring "Försoning och förlåtelse" med fransiscansystemen Sr Antonia, rabbinen Peter Borenstein och läkaren och psykologen Peter Wärborg

24 november höll Bertil Oppenheimer ett föredrag om "Juderegister, hets mot folkgrupp och nätet"

5 december talade Gunnar Samuelsson om "Antisemitismen i kristendomen".

2020

Inte några aktiviteter på grund av pandemin.

Samtliga program har ägt rum på det numera nedlagda Interreligiösa Centret på Kyrkogatan 25 i Göteborg.

Nike Snijders, ansvarig för **Samarbetsrådet för Judar och Kristna i region Syd, Malmö - Lund**, rapporterar följande:

2019

19 februari hölls en samtalskväll över Shalom Auslanders novell "Prophet's Dilemma" med inledning av Johan Åberg.

5 mars föreläste Jesper Svartvik om "Krister Stendahl bland judar och kristna".

19 mars var det en samtalskväll kring den israeliska kortfilmen "The Dictator" med inledning av Johan Åberg.

3 april föreläste Ute Steyer. Temat var "Profeten som sanningssägare och som vittne".

16 april inledde Elisabet Nord en samtalskväll över Psalm 139.

24 september hölls årsmöte i region Syd följt av föredraget "Drömmen om ett religionernas förbund".

30 oktober var det en samtalsafton över Paul B. Cohens novell "Hon dansade en sabbat".

12 november var ämnet för en samtalskväll kring profeten Jonas bok "Jag har alla skäl i världen att vara vred!"

20 november handlade det om "Amanah", judisk-muslimsk tradition och tillit

4 december hölls en samtalskväll utifrån kortfilmen "Elyokim" från 2002. **2020**

17 mars hölls årets enda arrangemang, "The Jewish Liturgical Year" med den judiske sångaren Leah Frey-Rabine.

Alla övriga planerade sammankomster ställdes in på grund av Corona!

Styrelsen utgjordes av

ordförande	Günther Liebisch
kassör	Birgitta Kuylentierna
sekreterare	Jaff Schatz
övriga ledamöter	Svante Lundgren, Elisabeth Nord/Gerle och Johan Åberg